

Криницька А.В.,
студентка групи МВ-3 ФНБПМВ
Шевчук А.В.,

д.і.н., професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Державний університет «Житомирська політехніка»

СВІТОВЕ ПОЗИЦІЮВАННЯ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ВИКЛИКИ, ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Україна, у силу свого географічного розташування, виконує роль своєрідного мосту між Заходом і Сходом. Вона забезпечує велику кількість транспортних шляхів, що підкреслює важливість прагматичного підходу у міждержавних відносинах і співпраці зі світовими акторами. Сучасна українська дипломатія вирізняється активною діяльністю визначних дипломатів, які сьогодні формують міжнародний імідж країни. Вони відстоюють суверенітет і територіальну цілісність України, сприяють зміцненню економічних і культурних зв'язків та ефективно представляють національні інтереси на глобальній арені.

Мета дослідження – дослідити діяльність сучасних українських дипломатів та їхні підходи до зміцнення позицій України на міжнародній арені.

Період незалежності України, що почався в 1991 р., відкрив нові можливості для визначних дипломатів, які сформували образ України в сучасному світі. Л. Кравчук, перший президент України, став важливою постаттю на міжнародній арені після проголошення незалежності. Його дипломатична діяльність дозволила Україні здобути визнання в міжнародній спільноті, включаючи визнання незалежності від росії, Польщі та інших сусідніх країн. Окрім того, Л. Кравчук зіграв важливу роль у підписанні Будапештського меморандуму в 1994 р., де Україна отримала гарантовану безпеку в обмін на відмову від ядерної зброї. Однак після анексії Криму росією в 2014 р. та початку збройного конфлікту на сході України в тому ж році постало питання про ефективність і надійність гарантів безпеки, закріплених в Будапештському меморандумі. Відсутність реальних дій з боку підписантів меморандуму для захисту України від агресії росії поставила під

сумнів правдивість і силу цих міжнародних гарантій [1]. Починаючи з 2022 р., коли росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну, питання Будапештського меморандуму знову стало предметом міжнародних дебатів. Україна, що спочатку довіряла міжнародним гарантіям, зараз вимушена відстоювати свою незалежність і територіальну цілісність в умовах прямого військового протистояння з росією. Це підкреслює важливість розвитку ефективних і дієвих механізмів колективної безпеки, адже підписанти меморандуму не забезпечили необхідного захисту Україні, що зробило її вразливою до агресії.

Політичною особистістю нашого часу є нинішній міністр закордонних справ України А. Сибіга. З юних років міністр МЗС був наполегливим та стрімко йшов до цілей, незважаючи на тодішні складнощі потрапити працювати в Міністерство закордонних справ України, він не здався і здійснив заплановане (від аташе до міністра закордонних справ). Характерною рисою політики А. Сибіги є точність, а саме виконання всіх норм міжнародного права, та захист інтересів України. Деякі експерти зазначають, що міністр закордонних справ у міру своєї діяльності є «нахабним». Ця якість є доволі позитивною в дипломатії, особливо у воєнний час, адже щоб забезпечити свою державу всім необхідним у протистоянні ворогу, потрібно бути дещо нахабним та впертим у своїх рішеннях та запитах з міжнародними партнерами [3].

Варто згадати Д. Кулебу – лідера української дипломатії у найважчий час для незалежної України. Він обіймав посаду міністра закордонних справ України з 2020 р. і його діяльність стала визначальною у зміцненні міжнародного іміджу України, особливо в контексті нових викликів, пов'язаних з російською агресією. Під час його каденції Україна активно працювала над залученням міжнародної підтримки у боротьбі проти російської агресії, особливо після початку повномасштабної війни в 2022 р. Д. Кулеба виступав на міжнародних форумах, таких як ООН, НАТО, Європейський Союз, закликаючи до посилення санкцій проти росії та надання Україні зброї, необхідної для захисту суверенітету та територіальної цілісності. Його дипломатична активність сприяла формуванню стійкої міжнародної коаліції, яка підтримала Україну під час війни. Одним із

важливих аспектів роботи політика стало поглиблення зв'язків з ключовими партнерами, зокрема США, Великою Британією та країнами Європейського Союзу. Дипломатичні зусилля міністра значною мірою сприяли підвищенню обізнаності про ситуацію в Україні на світовій арені та забезпеченню солідарності міжнародного співтовариства. Його стратегія також включала акцент на дипломатичні канали для вирішення конфліктів та досягнення миру [2].

Однією з ключових особистостей, яка продовжує активно впливати на міжнародний імідж України, є В. Зеленський, президент України. Його період перебування на посаді з 2019 р. став важливим етапом у сучасній історії дипломатії. Його риторика, що підкреслює прагнення України до європейської інтеграції, реформування та боротьби з агресією росії, а також активна діяльність на міжнародних форумах, надала нові можливості для залучення міжнародної підтримки. Зеленський став символом мужності та стійкості, що дозволило йому здобути велику популярність серед політиків і громадян у багатьох країнах світу.

Отже, сучасна українська дипломатія демонструє вражаючу здатність адаптуватися до нових глобальних викликів, активно захищати національні інтереси та залучати підтримку міжнародної спільноти. В умовах безперервної агресії з боку росії, Україна зміцнює свої позиції на міжнародній арені, налагоджуючи важливі дипломатичні зв'язки з ключовими державами та міжнародними організаціями. Дипломати України стали основними агентами змін, активно працюючи над залученням зовнішньої підтримки для захисту суверенітету та територіальної цілісності країни.

Список використаних джерел:

1. Войтюк Т. «Зброя – це мир». Що таке Будапештський меморандум та що він означає для України. URL: <http://surl.li/ctxiso> (дата звернення: 04.12.2024).
2. Терещенко О. Дипломат війни, який увійде в історію як символ супротиву: біографія Дмитра Кулеби. URL: <http://surl.li/kfhwug> (дата звернення 04.12.2024).
3. Шарпа О. То ж хто цей Сибіга? Давайте розберемося. URL: <http://surl.li/cyvfjb> (дата звернення: 04.12.2024).